

Cenaze nakline mahsus beynelmilel itilâfnameye iltihakımız hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 7/II/1939 - Sayı : 4126)

No.
3584

Kabul tarihi
26 - I - 1939

BİRİNCİ MADDE — 10 şubat 1937 tarihinde Berlinde tanzim edilip Türkiye Cümhuriyeti ve alâkalı diğer Hükûmetler murahhasları tarafından imza edilmiş olan ölülerin nakli hakkındaki Beynelmilel itilâfname kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini yapmaya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 kânunusani 1939

ÖLÜLERİN NAKLINE DAİR BEYNELMİLEL İTİLÂFNAME

Aşağıda imzaları bulunan Hükûmetler, cenaze nakline müteallik nizamnameler arasındaki mübâyetten çıkan mahzurlardan kurtulmak arzusu ile ve bu iş için aynı şekilde bir nizam konulması faydalı olacağı düşüncesile, Âkid memleketlerden her hangi birinin toprağında ölmüş kimselerin cenazelerinin kendi topraklarına sokulmasını veya transit suretile geçirilmesini aşağıda yazılı şartlara riayet edilmek suretile kabul etmeği taahhüd ederler:

A - Umumi hükümler

Madde — 1

Her hangi bir vasıta ile ve her hangi şartlar altında olursa olsun, nakledilecek her ölü için mahsus bir ruhsatname (ölü geçirme tezkeresi) lâzım olacaktır. Ruhsatname bu anlaşmaya ilişik nümuneye mümkün olduğu kadar uygun ve her halde ölünün adı, soyadı ve yaşı ile beraber ölümün vukubulduğu yeri, tarihini ve sebebini muhtevi bulunacaktır. Ölü geçirme ruhsatnamesi ve fat vukubulan yerin veyahud, mezardan bakaya nakli halinde, defin yapılan mevkiin salâhiyetli makamı tarafından verilecektir.

Ruhsatnamelerin, verildikleri memleket lisanından başka bir de beynelmilel münasebetlerde en çok kullanılan lisanlardan biri ile de yazılması tavsiye olunur.

Madde — 2

Bundan evvelki maddede gösterilen müruriyeden başka evrak bulunması mecburî tutulmıyacaktır. Bu müruriyenin mesul makam tarafından ancak şu evrakın ibrazından sonra verilmesi lâzımdır:

- 1 - Ölü ilmühaberinin tasdikli sureti;
- 2 - Cenazenin nakli hıfzıssıhha ve tıbbî, kanunî bakımlarından hiç bir itiraza mahal vermediğini ve cenazenin işbu itilâfnamenin hükümlerine uygun olarak tabuta konulmuş olduğunu temin eden resmî şahadetnameler.

Madde — 3

Ölü, madenden bir tabut içine konulacak, tabutun alt kısmı takriben 5 santimetre kalınlığında (yer kömürü, testere talaşı, mangal kömürü tozu, ilâ. gibi) mayi çekici bir madde ile örtülmüş, buna antiseptik bir madde ilâve edilmiş olacaktır. Ölüm bulaşık bir hastalıktan ileri gelmiş olduğu takdirde, cenazenin kendisi de antiseptik bir mahlûle batırılmış bir kefene sarılmış bulunacaktır.

Bundan sonra madenî tabut, içinden hiç bir şey sızmayacak surette kapanacak (lehimlenecek) ve tahtadan bir tabut içerisine konulacaktır. İki tabut, içindeki hiç sallanmayacak surette, birbirine intibak edeceklerdir. Tahta tabutun kalınlığı en az 3 santimetre olacak, tahtaların birleştikleri yerler su sızdırmayacak surette olacak ve tabutun kapanması birbirlerinden en çok 20 santimetre mesafeli burgularla temin edilecektir. Tahta tabut madenden çemberle tahkim edilecektir.

Madde — 4

Âkid Hükûmetlerden her birinin toprakları arasında, veba yahud kolera yahud çiçek veya lekeli-humma hastalıklarından ölmüş kimselerin cenazelerinin nakline ölümden ancak en az bir sene sonra müsaade verilecektir.

B. hususî hükümler

Madde — 5

Şimendiferle nakil için, yukarıda birinciden dördüncüye kadar maddelerde gösterilen umumî hükümlerden başka aşağıda yazılan kaideler tatbik olunur:

a) Cenaze kapalı bir vagona naklolunacaktır. Bununla beraber cenaze, kapalı bir cenaze arabası içinde teslim edilmiş olduğu ve o cenaze arabası içinde bırakıldığı takdirde nakil için açık bir vagon kullanılabilir.

b) Cenaze gideceği yere vardığı vakit ne kadar müddet içinde kaldırılması lâzım olduğunu tayin etmek her memleketin kendisine aiddir. Cenazeyi gönderen kimse cenazenin bu müddet içinde bilfiil kaldırılacağını kanaat verecek tarzda tesbit edebildiği takdirde cenazenin yanında adam gitmesine lüzum olmayacaktır.

c) Cenazenin yanında ancak çelenk, buket ilâ. gibi şeyler nakledilebilir.

d) Cenaze, seri seyirle ve mümkün olduğu kadar aktarmasız olarak gönderilir.

Madde — 6

Otomobille nakil için, birinciden dördüncüye kadar maddelerde gösterilen umumî hükümlerden başka aşağıda yazılı kaideler tatbik olunur:

a) Cenaze ya, tercihan, mahsus bir cenaze otomobilinde, yahud alelâde kapalı bir otomobilde nakledilir.

B) Cenazenin yanında ancak çelenk, buket ilâ. gibi şeyler nakledilebilir.

Madde — 7

Hava yolu ile nakil için, birinciden dördüncüye kadar maddelerde gösterilen umumî hükümlerden başka, aşağıda yazılan kaideler tatbik olunur:

a) Cenaze ya, yalnız ve mahsus bu iş için kullanılan bir hava gemisinde, yahud alelâde bir hava gemisinin mahsus ve yalnız bu işe hasredilmiş olan bir kompartimanında nakledilir.

b) Cenaze ile birlikte aynı hava gemisinde yahud aynı kompartimanda ancak çelenk ve buket ilâ. gibi şeyler nakledilebilir.

Madde — 8

Deniz yolu ile nakil için, birinciden dördüncü-ye kadar maddelerde gösterilen umumî hükümlerden başka aşağıda yazılan kaideler tatbik olunur :

a) 3 ncü madde hükümlerine tevfikan madenî tabut üzerine geçirilmiş olan tahta dahi, hiç sallanmayacak bir surette, tahtadan adi bir sandık içerisine konulacaktır.

b) Mezkûr sandık, gıda veya istihlâk maddeleri ile her türlü temasa meydan ve yolcularla mürettebat için hiç bir sıkıntı vermeyecek surette bir yere konulacaktır.

Madde — 9

Ölüm gemi içinde vukubulduğu takdirde cenaze bundan evvelki sekizinci maddede gösterilen şartlar altında muhafaza edilebilir. 2 nci madde mucibince lâzım olan evrak ve şahadetnameler vapurun bayrağını taşıdığı Devletin kanunlarına tevfikan tanzim edilecek ve nakıl, cenaze vapura yükletilmiş gibi yapılacaktır.

Ölüm, cenazenin defnedileceği limana geminin varmasından 48 saatten daha az bir müddet içinde vaki olmuş ise ve yukarıdaki 8 nci maddenin b işaretli fıkrasında gösterilen hükümlerin tamamen tatbiki için icab eden malzeme de gemide mevcut değil ise, ceset antiseptik bir mahlûle batırılmış bir kefene sarılarak, tahtadan sağlam bir tabut içerisine konulabilir. Bu tabut en az (3) santimetre kalınlığında tahtalardan, bunların birleştikleri yerler hiç bir şey sızmayacak surette yapılır ve burgularla kapatılır. Tahta tabutun alt kısmı önceden takriben beş santimetre kalınlığında (yer kömürü, testere talaşı, mangal kömürü tozu ilâ. gibi) su çekici madde ile örtülür ve bu maddeye antiseptik bir madde ilâve olunur, tahta tabut, hiç sallanmayacak bir surette tekrar tahtadan bir sandık içerisine konulur. Bununla beraber ölüm 4 ncü maddede gösterilen hastalıklardan birinden ileri gelmiş ise bu fıkranın hükümleri tatbik edilmez.

Bu madde seyahat müddeti 24 saati geçmiyen vapurlara tatbik olunmaz. Bu vapurlarda bir ölüm vaki olursa cenazenin bırakılacağı limana gelince onu mahallî salâhiyetli makama teslim ederler.

C - Nihâî hükümler

Madde — 10

Bu itilâfnamenin gerek umumî, gerek hususî hükümleri, itilâfnameyi akteden memleketlerin birinden gelecek cenazelerin kabulü için - rüsum tarifeleri müstesna olarak - konulabilecek şartların azamî derecesini gösterirler. Bu memleketler, gerek iki taraflı itilâfların gerek müşterek bir anlaşma neticesi olarak alınan kararların tatbiki suretile, daha büyük kolaylıklar göstermekte serbesttirler.

Bu itilâfname, hudud mmtakalarının sınırları dahilinde nakledilecek cenazelere tatbik edilmez.

Madde — 11

Bu itilâfname cenazelerin hemen ölümden veya mezardan çıkarıldıktan sonraki Beynelmîlel nakillerinde tatbik edilir. İtilâfnamenin hükümleri her memlekette toprağa gömmek ve topraktan çıkarmak hususunda carî olan kaidelere hiç bir suretle hâlel getirmez.

Bu itilâfname küllerin nakline tatbik edilmez.

Protokol hükümleri

Madde — 12

Bu itilâfname bu günkü tarihi taşıyacak ve bu tarihten itibaren altı ay zarfında imza edilebilecektir

Madde — 13

Bu itilâfname tasdik olunacak ve tasdiknameler mümakün mertebe süratle Alman Hükûmetine tevdi edilecektir.

Tevdi olunan tasdiknameler beşe baliğ olunca Alman Hükûmeti bunları bir zabıt varakası ile tesbit eyliyecek ve bunun birer suretini Yüksek Âkid Tarafıara ve Beynelmîlel Hrfzıssıhha Ofisine gönderecektir.

İşbu itilâfname mezkûr zabıt varakaları tarihinin yüz yirminci günü meriyet mevkiine girecektir.

Bu tarihten sonra vukubulacak her tasdikname tevdiinde keytiyet yukarıda yazılı usul daire-sinde bir zabıt varakası ile tevsik edilecektir. Yüksek Âkid Tarafıardan her biri hakkında işbu itilâfname hükümleri kendi tasdiknamelerinin tevdi edildiğini tevsik eyleyen zabıtname tarihinin yüz yirminci günü meriyet mevkiine girecektir.

Madde — 14

Bu itilâfnameyi imza etmemiş olan memleketler ilk beş tasdiknamenin tevdiini gösteren zabıt varakasının tarihinden itibaren her an iltihaka kabul olunacaklardır.

Her iltihak diploması yolu ile Alman Hükûmetine gönderilen bir tebliğ vasıtasile yapılacaktır. Alman Hükûmeti iltihaknameyi kendi Hazinei evrakına koyacak ve keyfiyetten itilâfa iştirak eden tekmiil Hükûmetleri ve Beynelmîlel Hrfzıssıhha Ofisini, hazinei evraka tevdi tarihinin tasrihile hemen haberdar edecektir. Her iltihak bu tarihin yüz yirminci günü meriyete girecektir.

Madde — 15

Yüksek Âkid Tarafıardan her biri itilâfnameye iltihak veya onu tasdik ettiği sırada bu itilâf-nameyi kabul etmekle kendi müstemlekeleri, himayesi altındaki memleketler, deniz aşırı arazisi, veya tabiiyet veya mandası altındaki arazinin tamamı veyahud bir kısmı hakkında hiç bir taahhüd ve mecburiyet tekabül etmediğini beyan edebilir. Bu takdirde işbu itilâfnamenin hükümleri bu yoldaki beyanatının matufu olan arazi hakkında tatbik olunmayacaktır.

Yüksek Âkid Tarafıardan her biri bilâhare Alman Hükûmetine bir nota vererek yukarıdaki fıkrada mevzubahs olunan arazinin tamamı veya bir kısmı üzerinde işbu itilâfname hükümlerinin tatbiki fikrinde olduğunu bildirebilir.

Bu takdirde itilâfname hükümleri tebliğde isimleri geçen arazi hakkında tebliğ tarihinin yüz yirminci günü tatbik mevkiine girecektir.

Bunun gibi, Yüksek Âkid Tarafıardan her biri (on altıncı) maddede tesbit edilen müddetin hitamından sonra dilediği vakit işbu itilâfname hükümlerinin müstemlekelerinin, himayesi altındaki memleketlerin, deniz aşırı arazisi ile tabiiyeti veyahud mandası altındaki arazinin tamamı veya bir kısmı hakkında tatbik edilmemesi fikrinde olduğunu beyan edebilir. Bu takdirde itilâfname, bu yoldaki beyanatın mevzuunu teşkil eden arazi hakkında bu tebliğin Alman Hükûmeti Hazinei evrakına tevdi tarihinden bir sene sonra kabili tatbik olmayacaktır.

Alman Hükûmeti, yukarıki hükümlerin tatbikatından olarak kendisine vukubulan tebliğat ve beyanattan, bunların kendi hazinei evrakına tevdi tarihinin tasrihile işbu itilâfa dahil bütün memleketler Hükûmetlerini ve Beynelmîlel Hrfzıssıhha Ofisini haberdar edecektir.

Madde — 16

İşbu itilâfnameye iştirak etmiş olan memleketlerden her birinin Hükûmeti itilâf hükümlerinin o memleket hakkında tatbiki üzerinden beş sene geçtikten sonra Alman Hükûmetine diploması tarihi ile tahrirî tebliğde bulunmak şartile dilediği zaman itilâfnameyi feshedebilir. Alman Hükûmeti feshe mütedair olan tebliği kendi Hazinei evrakına koyacak ve keyfiyeti itilâfa dahil bulunan bütün memleketlerin Hükûmetlerine ve Beynelmîlel Hrfzıssıhha Ofisine tebliğin tevdi tarihini de tasrih ederek işar edecektir. Her fesih bu tarihten bir sene sonra muteber olacaktır.

Madde — 17

Evveleminde vaziülümza Yüksek Âkidlerin tasvibine iktiran eylemedikçe işbu itilâfnamenin imzası keyfiyeti hiç bir kaydi ihtirazî ile müterafik olmayacaktır. Kezalik itilâfnameye dahil bulunan bütün memleketler tarafından evveleminde tasvib edilmedikçe ihtirazî kayidle müterafik tasdikname tevdi ve mukavelenameye iltihak keyfiyetleri nazarı itibare alınmayacaktır.

Tasdikan ilmekal alâkadar memleketler murahasaları işbu itilâfnamayı imzalamışlardır.

Berlinde 10 şubat 1937 tarihinde tek nüsha olarak tanzim edilip Alman Hükûmeti Hazinesi evrakında saklanacak olan bu itilâfnamenin usulüne göre tasdiklı birer suretleri diploması yolu ile Yüksek Âkid Tarafların her birine gönderilecektir.

Almanya namına:

Diekhoff

Fransa namına:

André François Poncet

Şili namına:

Luis V. de Porto - Seguro

İsviçre namına:

Paul Dinichert

Danimarka namına:

H. Hoffmeyer

Belçika namına :

Jacques Davignon

İtalya namına :

B. Attolico

Çekoslovakya namına:

Dr. V. Mastny

Türkiye namına:

M. H. Arpağ

Zeyil

Cenaze için mururiye

(Cenazenin tabuta konulması hakkında kanunî hükümlerin nepsi ifa edilmiş olduğunda de, tarihinden den (ölümün sebebi), . . . yaşında (mümkün ise, katği olarak doğum tarihi) ölmüş olan nin (ölümün aile adı, kendi adı ve mesleği, çocuklar için babasının, anasının mesleği) cenazesi vasıtasile (nakil vasıtasının bildirilmesi) den (cenazesinin yola çıkarıldığı yer), yolu ile (geçeceği yol). ye (cenazesinin gideceği yer) nakledilecektir.

Bu cenazenin nakline müsaade edilmiş olduğundan, toprakları üzerinden geçeceği memleketlerin makamları cenazenin serbestçe ve arızasız geçmesine müsaade vermeğe davet edilir.

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkere'nin tarih ve numarası

: 27 - I - 1939 ve 1/1136

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkere'nin tarih ve numarası

: 30 - I - 1939 ve 1/168

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları

Cild Sayfa

: 27 2

29 86,112,173,179,192:195